

10 d'Octubre del 1837.

Estimat Pràxim: no sapo amb quin
infinit benestar i amb quin pau, co-
mence aquesta nova carta. L'acte d'es-
criure a l'esperansa i he faltat fins
la darrera jota de l'auaragantó que t'he
aposta tarda. És acolor de poder tenir
quella t'he vist, t'he pogut agrair de
paraula aquest benefici que he rebut
de la teua carta sense que ni jo pu-
gues sospitar que una t'podria dir.

Es tanta la tranquil·litat que tinc que
he pogut escriure una carta molt lla-
ga sense dir absolutament res del meu
regret; cosa ben estranya! però és que
no en tinc cap necessitat.

Siens tanta Pràxim! ara hi penso i

ni' estranya com pot adaparar. no tant
tot el que té relació amb aquest afer. For-
raria que no ho d'alterar-me, quan en
parlo simplement; però la més petita cosa
ni' és un treball indecible. ha visitat
de la Maria aquest matí. l'espero per
recordar converses i cartes que supressim
assumpats els propietaris de llibre que
no són d'ell; aquestes tres o tres llibres
que ni' ha dut i que ni' esgarrifem; fotos
aquesta petita cosa, ni' han deixat un
estat d'ànim ben trist. Encara l'és
però, una hora donara l'alta, d'aque-
ta causa que no ha arribat ni' ha afi-
nat els nervis de tal manera, que una
flora que s'havien d'escapar per la
peneta dels dits.

És estrany, que en aquesta situa-
ció tan lamentable, t'escrivis mes co-
ses encara més lamentables. és si pas
puc creure; tan però, amb tota regretat,
una mena de crisi indecent, com havia
fet una persona malalta del cap. El
desfici d'afar-me amb alguna cosa que
ni' allunyo d'aquella crisi; la necessi-

tat imperiosa de no pensar-hi.

Compreus com tot és exagerat? Ben el
pens no m'hi ha per tant! Estic contenta
per després del que m'he patit, reposi, m'he parat
pas no per tornar-lo ara, tal com està tot.

Però l'empere, i per les circumstàncies
me l'apropem aquest emperament, és com
una malaltia. He volgut explicar-vos la
aquesta tindrà; però parlava com una per
sona que està a l'ús de febre, acalorada i
deprimida. No sabia totes l'acabament,
havia anat creient sempre per una
força que no podia sortir per ellbe no.
Tras que m'han dut la terra certa, que
m'ha ofert el camí que buscava sense
saber, de tota la tindrà. He plorat totes
les llàgrimes que no havia sabut sortir.
He descarregat tots els meus mols m.
He aquella mateixa carta tan malvada,
i m'he quedat amb un repos absolut.

Es clar, era una mica d'humilitat
que jo necessitava i la terra certa tan
afectada pel seu necessal que l'ha fet
trobar. Gràcies Mami; enc que és
molt sincer, i que no és pas el fet

de fer me contenta el que t'ha cures
o exerce'm un tan delicat.

Juan t'ha demostrat si era un com-
pliment, la teua oferta de comprar al-
guna llibre, era perquè havent-te dit la
racuna que es perdien ^{tercera} te t'ofereix
per treure'm d'un apuro. En realitat
ni la Maria, ni jo, ni tan sols el Sr. G.
podem parlar d'aquest casig a la rom-
branc. És tant cosa posar-te en el com-
promis d'ofereix-te i no es pot acceptar.

Falan-li per una tercer, si pus que fer ho
perquè desgraciadament tenim molt que
li fanam uns servei de diners que ni li
dourim que els llibre del seu fell. Cap
del germans no havia, ni ha demostrat
el més petit interès per les coses d'ell,
i no es pas això una de les coses que
una fa meup mal. Totem si sabia que
les estimaven una mica més, no em
dolchis tant ni fessera tant d'aver
de fer aquesta traic, però si que ni els
torno tots els papers que guardo, tuchan
mestres per remoure records i moltes in-
licitats que jo voldria desterrar per sempre.
És perquè vulguis ajudar-me amb el teu

consell: que també et parlava d'aquest
caire de les coses d'un tripuul, aquesta
fenda.

A part de les caixes de llibre i no-
les, un tripuul va deixar dos petits pa-
quets de papers i coses íntimes a en
Lluís, amb l'encàrrec de traspassar-me'ls
quan jo pugues tornar. Llavors jo havia
recaigut a Barcelona, després de la mort
del Tanc. Aquests paquets, que quedava
íntactes fins que en Lluís va ^{passar-los} ~~passar-los~~.
Llavors vaig demanar-li que els obriés
ell i la Maria, perquè em donessin el
feine de cartes meves. I com que ell,
com jo, estava al concepte de la sepa-
ració moral i material que hi havia
entre en M. i els seus germans, vam
acordar cremar tots les cartes que
respiraven dispreut i que s'havien
cremat entre ells. En Lluís es va
encarregar de fer-ho i m'ell creure que
no en va deixar res. Però per evitar
que se'm demanés d'intervenir, li vaig
dir que jo concebia altre cosa
que a ell li havia de doler per què
a mans dels seus, i s'ho apuente.

les que ana en fortuna: Es tracta
d'altres correspondències perfectament
ordenades, i que es podrien tornar
als seus respectius propietaris però, i
aquí el meu escriptori, que faré jo?
Lluís diu que a remanar i disposar
d'aquests papers que no són meus, i
sobre els quals té tots els drets la seva
parella? Remanar-los tal com estan, farà
jo que el meu poble, però no puc
pensar que ho faci ni tingui cap dret
de fer ho. Si els deus és molt possible
que tornin a sorgir conflictes entre la
mare i els germans i parlar-bon, és
molt violent si ells creuen que ho
ignora.

Això pel que fa referència al que no
interessa a ningú i desaparegut ell;
però després hi ha altres petites coses,
estudis, notes, apunts que es poden
h'incloc per mi i els repassar-los, que
en el cas de més fortuna acurau al
sac dels papers. A aquestes coses no se'n
pot fer ben res, perquè tot és incomplet
si no ja hauria mirat, amb l'ajuda
d'en Lluís, ni podriem editar res. Els

carte, fouren part d'una sèrie que escriu
per la Humanitat. Ja n'havien publicat al-
guns però aquests no els va donar perquè
no li agradaven. Després, va deixar d'es-
criure'n. Llocat dels pocs que feia perquè
estava malament - perquè sabia que
s'acabarà una cosa. No els puc retreure
perquè no són meus; però si es perden
en frotar un gos diuigent.

Ja em dirà, o, clar, pocs que deia
de història i pocs torni sense pensar.
No hi n'hi, tot el que no sigui meu.

Ja no, que aquest és el meu cas:
i encara millor heu conegut; però hi
ha una cosa més forta que jo que us
fa i no em deixa fer el que volem.
Hi ha aquest deliri de guardar les
seves coses més insignificants, d'esti-
mar-les, ja que no són, tan injusta
amb ell.

Aquí tens en resum una part dels
meus requets d'ahir a la taula. Ja
dic d'ahir perquè no vull abandonar la
carta per per sempre. Sense voler, for-
nao al malheur, i era tan feliç amb
la tranquil·litat que no vull rebutjar-la.

d'he pres ara, que ningú no em des-
honra i que el silenci comida. Acabo de
veure i he estat contenta. Vols atri-
nar-me però vista de la roca. L'havia
fet per. Venia de telefonar i en sortir la
manera m'ha ajudat per dir-me que no
havia sigut possible portar-los ahir, no en-
tendis atenció de llibre. No es si podré
retornar-los perquè no sé quina pensen en-
viar-los. Si no hi ha cap més manera,
t'enviaré una llista.

No estic gens segura que aquesta
carta es pugui enviar, però tanmateix
ho faig perquè ara si que no escriués
per una tercera.

Adieu Manies, si en tot el resultat és
convenient, perdona'm.

Jana

Merce